

Apamarga

मालाकण्टश्च कुब्जश्च त्रयोविंशतिनामकः ॥ (Rjn)

Apamarga is otherwise called malakanta, kubja. All together it has 23 names.

अपामार्गः सरस्तीक्ष्णो दापनस्तिक्तकः कटुः ।
पाचनो नावनश्छर्दिकफमेदोऽनिलापहा ॥
निहन्ति हृद्गुजाध्मानार्शःकण्डूशूलोदरापची । (Bpn)

Apamarga is katu, tikta in rasa, sara, tiksna in guna, dipani, pacani, navana, anila hara, is good in chardi, kapha, meda, and is also used in hrd ruja, adhmana, arsa, kandu, sula, udara and apaci.

अपामार्गोऽग्निकृत् तीक्ष्णो नस्यात् शीर्षकृमीन् जयेत् ।
वामको रक्तसंग्राही रक्तातीसारहन्मतः ॥ (Sdn)

Apamarga is agni karaka, tiksna in guna, on nasya it is sirsa krmi hara, vamaka, rakta sangrahi and alleviates raktatisara hara.

कफमेदोऽनिलहरा छेदनी स्रंसनी तथा ।
रसे पाके च कटुका वीर्योष्णा खरमञ्जरी ॥ (Mdn)

Kharamanjari is katu in rasa and vipaka, usna in veerya, kapha meda anila hara, chedani and samsrani.

अपामार्गस्तु तिक्तोष्णः कटुश्च कफनाशनः ।
अर्शकण्डूदराध्मानो रक्तहृद् ग्राहि वान्तिकृत् ॥ (Dhn, Rjn)

Apamarga is tikta, katu in rasa, usna in veerya, destroys kapha, is grahi, vanti karaka, alleviates arsa, kandu, udara and adhmana.

नस्ये वान्ते प्रशस्तः स्यात् दद्रुकण्डूपफापहः ।
अपामार्गाग्निकृत् तीक्ष्णः क्लेदनः स्रंसनः परः ॥ (Rav)

Apamarga is used in nasya and vanti karma. It is agni karaka, tiksna in guna, kledana, samsrana param, alleviates dadru, kandu and kapha.